

Odběr materiálu pro histologické vyšetření

Histologické vyšetření se provádí buďto za účelem stanovení diagnózy nebo jako metoda vědecké práce.

- **Nekropsie** – odběr vzorku tkáně z mrtvého organismu.
- **Biopsie** – odběr vzorku tkáně z živého organismu.

Peroperační biopsie – chirurg odebere vzorek během operace. Podle výsledků okamžitého histologického vyšetření (zhoubný/nezhojný apod.) je zvolen další postup probíhající operace.

Technika odběru vzorků

Technika odběru se podřizuje tomu, aby byl vzorek odebrán co nejrychleji, nejšetrněji a aby nedocházelo ke zhmoždění tkání. Při biopsii je třeba dbát na to, aby byl odběr šetrný vůči pacientovi a bezbolestný. Objem vzorku většinou není větší než 1 cm³.

Excize (vyříznutí)

Provádí se ostrým nástrojem (skalpel apod.). Běžná metoda při peroperační biopsii (během operace) a při nekroptickém odběru (během pitvy).

Punkce (nabodnutí)

Odběrovým nástrojem je dutá jehla, kterou se při biopsii odebere váleček tkáně např. z jater, svalů, kostní dřeni apod.

Kyretáž

Odběrovým nástrojem je kyreta (drátěná klička s dlouhou rukojetí). Kyretou se seškrábne část tkáně např. vzorek sliznice děložní.

Exfoliativní cytologie

Stěr z povrchů sliznic, kterým získáme vzorek povrchového epitelu. Uplatňuje se při vyšetření děložního čípku a pochvy.

Aspirace

Nasátí vzorku buněk z dutých orgánů (děloha, žaludek).

Excize pomocí endoskopu

Odebrání vzorku z míst, která jsou u živého jedince těžko přístupná (jícen, žaludek, střevo, močový měchýř, trachea apod.).

Osud vzorku po odebrání

Po oddělení tkání od organismu, enzymy v lyzosomech obrátí svou funkci proti buňce. Tím dochází k autolýze. Odebranému vzorku hrozí rychlé znehodnocení. Proto je nutné zajistit zachování struktury vzorku – fixovat ho.

Fixaci vzorku provádíme vložením do fixační nádoby s fixačním roztokem, kterého musí být nejméně 20× více než je objem vzorku. Nádoba se opatří štítkem s údaji, kterými vzorek identifikujeme. Je vhodné napsat stejné údaje obyčejnou tužkou (tuha je nerozpustná a odolná vůči fixačnímu roztoku) na papírek a ten vložit přímo do nádoby. S nádobkou je nutné poslat vyplněný **průvodní list k zásilce histologického materiálu**. Vše obdrží histologická laboratoř, kde vzorek zaevidují a zpracují.

 Podrobnější informace naleznete na stránce [Zpracování vzorků pro histologické vyšetření](#).

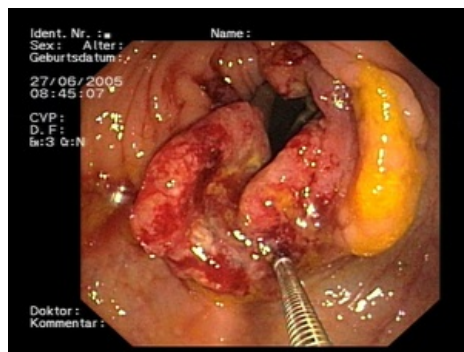
Odkazy

Související články

- Biopsie
- Zpracování vzorků pro histologické vyšetření

Aspirační biopsie

Endoskopická biopsie karcinomu tlustého střeva

Zdroj

- BRICHOVÁ, Hana: *Odběr vzorků pro histologické vyšetření*. Praktikum z obecné histologie pro 1. ročník 1.LF UK (obecná histologie a embryologie, všeobecné lékařství).

Použitá literatura

- JIRKOVSKÁ, Marie. *Histologická technika*. 1. vydání. Praha : Galén, 2006. 80 s. ISBN 80-7262-263-3.